

Analiza dionika

Zemlja: Hrvatska

Provedba Oblika usavršavanja: nove prilike za odrasle

Partner UP ima za cilj poboljšati provedbu Oblika usavršavanja za dobrobit odraslih polaznika i povećati njihovo sudjelovanje u mogućnostima cjeloživotnog učenja. Jedna od aktivnosti provedba je istraživanja i analize dionika kako bi se identificirali nedostaci i prilike u poučavanju odraslih, kao i najbolje prakse za doseganje i podršku odraslim polaznicima s nižom razinom formalnih kvalifikacija.

Ključna pitanja koja su identificirali svi dionici uključuju učinkovito informiranje, smjernice i mjere podrške odraslim osobama. Nedostaci i izazovi u obrazovnom sustavu koje naglašavaju dionici uključuju nedostatak vremena za radnike s niskim kvalifikacijama, odljev radne snage i neadekvatno ulaganje poslodavaca u razvoj svojih radnika. Ako poslodavci ne ulažu na odgovarajući način u razvoj radnika, možda će biti potreban daljnji angažman i zagovaranje kako bi ih se potaknulo da sudjeluju u obrazovanju. Usredotočenost na mikrokvalifikacije i digitalne kompetencije trebala bi se uskladiti s rastućim zahtjevima tržišta rada i osigurati relevantnost vještina koje se podučavaju. Postojeći sustav ne prepoznaje prethodno znanje, potreban je prošireni sustav vaučera, više medijske promocije za određena zanimanja i poboljšanje usmjeravanja odraslih osoba.

Kao što to dokazuju svi odgovori dionika, već postoji dobra mreža suradnje za rješavanje tih pitanja između relevantnih ministarstava, udruženja za obrazovanje odraslih, službi za zapošljavanje, poslodavaca, sindikata i ustanova za obrazovanje odraslih. Dodatno, kroz europske projekte i provedbu HKO-a, u posljednjih nekoliko godina značajno se povećala suradnja dionika, od tržišta rada do državnih institucija, posebice HZZ-a, Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih, Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Suradnja se proširila i na europske institucije, posebno agencije (EACEA, CEDEFOP).

Značajan nalaz otkriva nedostatke u suradnji - dionici identificiraju vlastite doprinose rješavanju pitanja u obrazovanju odraslih u Hrvatskoj, ali obično delegiraju odgovornost za šira rješenja drugima. To upućuje na potrebu da dionici zajednički ponovno odrede uloge, očekivanja i koordinaciju. Jedan prijedlog uključuje osnivanje zajedničkog tijela koje uključuje sve glavne dionike, s ciljem uspostave zajedničke strategije koja usklađuje ciljeve i rješava nezadovoljene potrebe.

Suradnja dionika na Oblicima usavršavanja

Mnogi dionici aktivno surađuju jedni s drugima kako bi osmislili i proveli programe usavršavanja koji usklađuju obrazovanje sa zahtjevima tržišta rada. Te suradnje često uključuju traženje povećanih sredstava za potporu programima obrazovanja i osposobljavanja, s posebnim naglaskom na dodjelu sredstava za osposobljavanje za osnovne vještine i specijalizirane programe usmjerene na premošćivanje jaza u vještinama.

Zajednički cilj dionika je osigurati da ti programi budu osmišljeni s naglaskom na kvalitetu i relevantnost. Prepoznaju važnost prilagođenih programa koji se posebno bave jedinstvenim potrebama pojedinaca s niskim kvalifikacijama uz održavanje visokih standarda obrazovanja. Međutim, dionici su svjesni izazova u motiviranju pojedinaca s niskim kvalifikacijama na aktivno sudjelovanje u tim programima. Priznaju da je strategije angažmana potrebno poboljšati kako bi se prevladale prepreke upisu i sudjelovanju. Osim toga, neki dionici ističu izazove u smislu same suradnje. Komunikacija i koordinacija među različitim dionicima područja su kojima je potrebno posvetiti dodatnu pozornost kako bi se osigurala učinkovita suradnja i provedba.

Kako bi se suočili s tim izazovima, dionici se zalažu za promjene. Mnogi dionici naglašavaju uvođenje više mikrokvalifikacija, poboljšane modele financiranja, pojednostavljene procese i poboljšane komunikacijske strategije. Prepoznaju da su podizanje svijesti i promicanje sudjelovanja u obrazovnim programima vitalni aspekti njihovih napora.

U središtu obveza dionika je cilj rješavanja nedostatka vještina u radnoj snazi. Dionici su posvećeni premošćivanju jaza između obrazovanja i potreba industrije, osiguravajući da je radna snaga opremljena vještinama koje zahtijeva radno okruženje koje se brzo mijenja.

Ponavljajuća tema je naglasak na pristupu i inkluzivnosti. Dionici su predani pružanju mogućnosti obrazovanja i osposobljavanja koje zadovoljavaju pojedince s različitim razinama vještina i pozadinama.

Stečena iskustva

Proces analize značajno je utjecao na predanost i doprinose dionika potičući pozitivne promjene u odnosima, a istovremeno otkrivajući područja za poboljšanje.

Četrnaest ispitanih dionika pokazalo je visok stupanj angažiranosti, iskazujući istinski interes za složenosti povezane s Oblicima unaprjeđenja vještina u Hrvatskoj. Njihovo aktivno sudjelovanje i spremnost na razmjenu iskustava doveli su do dubljeg razumijevanja prepreka i izazova u obrazovanju odraslih i usavršavanju.

Analiza je otkrila snažnu razinu suradnje među dionicima, uključujući ministarstva, udruge za obrazovanje odraslih, službe za zapošljavanje, poslodavce, sindikate i pružatelje usluga obrazovanja odraslih. Većina dionika već u određenoj mjeri surađuje, postavljajući temelje za jačanje partnerstava i kohezivniji rad. Međutim, analiza je također naglasila potrebu za poboljšanom komunikacijom i jasnijom podjelom odgovornosti, posebno u rješavanju prepreka usavršavanju. Ovo zajedničko promišljanje omogućilo je dionicima da bolje razumiju zajedničke izazove i identificiraju područja za poboljšanje.

Spremnost dionika na sudjelovanje u procesu analize ukazuje na njihovu spremnost na nastavak suradnje u budućim fazama projekta. Zadržavanje istih sudionika uključenih u buduće korake smatra se vrijednim za jačanje mreža, njegovanje povjerenja i poticanje stalne suradnje. Dionici žele surađivati kako bi razvili rješenja za utvrđene prepreke.

Unatoč uspostavljenoj suradnji uočeni su nedostaci u komunikaciji. Iako suradnja postoji u nekim područjima, potrebna je bolja i kontinuirana komunikacija kako bi se učinkovito uskladili naponi i izbjegle neočekivani ishodi ili nesporazumi. Trenutne komunikacijske strukture možda nisu dovoljno učinkovite za rješavanje složene prirode Oblika usavršavanja.

Osim toga, analiza je otkrila da su uloge i odgovornosti često nejasne, što dovodi do konfuzije i fragmentacije napora. Definiranje jasnih odgovornosti ključno je kako bi se izbjeglo udvostručavanje i osiguralo pravilno rješavanje svih aspekata procesa usavršavanja.

Zaključci analize upućuju na potrebu za poboljšanom i dosljednom komunikacijom među dionicima. Redovita ažuriranja, kanali za razmjenu informacija i strukturiraniji pristup razmjeni informacija pomoći će u osiguravanju usklađenosti i koordinacije. Jasnije definiranje uloga i odgovornosti pojednostaviti će donošenje odluka i poboljšati suradnju.

Visoka razina angažmana dionika tijekom procesa analize naglašava vrijednost ranog uključivanja dionika i održavanja njihove predanosti tijekom cijelog projekta. Ovi će zaključci biti korišteni za usmjeravanje budućih napora u poboljšanju suradnje i učinkovitijem rješavanju prepreka u implementaciji Oblicika usavršavanja.

Prioriteti za savjetovanja s dionicima

Na temelju nalaza, ključni prioriteti za buduće rasprave za jačanje obrazovanja odraslih uključuju:

- Okupljanje istih dionika koji su sudjelovali u ovom krugu intervjua, ali pokušavaju uključiti predstavnike lokalnih općina/vlada jer imaju veliki utjecaj na lokalnoj razini, ali većina dionika spominje rijetku razinu suradnje
- Rasprava o tome koje strategije motivacije, promocije i usmjeravanja mogu biti uvedene ili poboljšane, kao i tko igra kakvu ulogu u procesu/razgraničenju odgovornosti
- Rasprava o tome kako sustav OU-a učiniti vertikalno mobilnijim za odrasle osobe na razini kvalifikacije 1 po HKO-u ili bez kvalifikacije
- Rasprava o mogućem proširenju mikro kvalifikacija na različite vještine, ne samo zelene i digitalne

